

Deputaten Eenheid Gereformeerde Belijders
Secr. A. Bolt

Aan: deputaten ACOBB DGK
Secr. B. Lourens

Amersfoort, 8 maart 2018

Geachte broeders,

Het drietal gesprekken dat we inmiddels met elkaar gevoerd hebben, konden gehouden worden na een aanvankelijke afwijzing. U weet, dat onze Generale Synode veel moeite had met de instructie die u als deputaten van uw meeste vergadering heeft meegekregen. In een eerste oriënterend gesprek is daarop gewezen. Er is tegelijkertijd indringend en aanhoudend gevraagd wat uw bedoelingen waren. Wat beogen kerken om met een ander kerkverband samen te spreken, wanneer er vooraf al sprake is van een oordeel over dat kerkverband. We legden met naam en toenaam de vinger bij uitdrukkingen als “schismatieke kerken” en het “tolereren van dwaalleer”. Letterlijk staat er in de acta te lezen: “Ook ten aanzien van een schismatieke kerk waarin voor het overige de grondslag van 2.a. functioneert, heeft de kerk van Christus roeping om zover dit mogelijk is -, te onderzoeken of er eenheid in de waarheid mogelijk is. 28 Acta Generale Synode Groningen 2014-2015 In geval van zonden tegenover de Heer van de kerk zoals het onrechtmatig scheuren van zijn gemeente, zal schuldbelijdenis gedaan moeten worden, voordat het tot een hereniging kan komen.

In een op uw dringend verzoek nader gesprek legde u uit, dat genoemde uitdrukkingen naar uw inzicht geen oordeel inhielden. Het waren slechts gesprekspunten, die tot een beoordeling moesten leiden. Op grond hiervan zijn wij vervolgens als deputaten van de Gereformeerde Kerken Nederland met u in gesprek gegaan.

Voordat het eerste gesprek plaats kon vinden, hebben wij als deputaten gemeend u eerst te moeten vragen of u als deputaten zelf een onbevooroordeelde mening over ons had. We stelden die vraag naar de integriteit, vanwege een aantal zeer onaangename artikelen op een website uit uw kerkelijke kring. In die artikelen werd een aantal predikanten ongehoord en publiekelijk veroordeeld, als zouden ze een dubbele agenda hebben. Tot onze vreugde nam u van wat in uw eigen kring geschreven was nadrukkelijk afstand. U vond het overigens niet nodig om dat publiek te maken. Het persoonlijk uitspreken ervan achtte u voldoende voor de voortzetting van het gesprek. Wij hebben u daarin niet verder willen pressen, omdat genoemde website wel binnen uw kerken actief is, maar u voor wat daar geschreven wordt niet verantwoordelijk bent.

Heel anders was dat na het eerste gesprek. Toen verschenen namelijk artikelen van de hand van dr. P. van Gulp in de Bazuin (zie bijlage 1). Deze artikelen gingen over de vraag, of de K.O. ook hoorde bij het fundament van de kerk. Terwijl u en wij tot overeenstemming waren gekomen en nadrukkelijk hadden uitgesproken dat de K.O.

niet tot het fundament van de kerk hoort, stond in uw kerkelijke pers dat de K.O. daartoe wel behoort. Wij hebben u daarmee geconfronteerd en u gevraagd zich ook daarvan te distantiëren. U hebt ons vervolgens uitgelegd, hoe dr. Van Gulp naar uw oordeel zijn woorden bedoelde. U gaf aan, dat in zijn wijze van redenering ook “wel iets waars” zat. Opnieuw hebben wij u als deputaten GKN niet willen dwingen meer te doen. Maar de discrepantie tussen het gesprek dat we met u hebben gevoerd en de duidelijke tegenstem in uw kerkelijke pers heeft ons wel geraakt.

Aan het eind van de eerste twee gesprekken zijn we overeengekomen een publieke verklaring uit te laten gaan over de bereikte consensus. We stelden u de tekst voor, dat DGK en GKN staan op het fundament van Schrift en belijdenis. Na enige tijd ontvingen we van u het antwoord, dat u naar buiten wilde brengen: DGK en GKN *willen* staan op hetzelfde fundament. Een kleine verandering, die een grote ruimte met zich meebrengt. Dat werkwoord “willen” kunnen we positief opvatten. Maar, gezien de eerdere ervaringen herinneren we ons wat uw GS ten aanzien van de kerkelijke eenheid naar voren heeft gebracht. We hebben dat al eerder geciteerd, maar doen dat nogmaals: “Ook ten aanzien van een schismatische kerk waarin voor het overige de grondslag van 2.a. functioneert, heeft de kerk van Christus roeping om zover dit mogelijk is -, te onderzoeken of er eenheid in de waarheid mogelijk is. 28 Acta Generale Synode Groningen 2014-2015 In geval van zonden tegenover de Heer van de kerk zoals het onrechtmatig scheuren van zijn gemeente, zal schuldbelijdenis gedaan moeten worden, voordat het tot een hereniging kan komen.” Opnieuw hebben we, vanwege de opdracht om met elkaar te spreken, u niet door willen vragen wat voor u het onderscheid is tussen “staan” en “willen staan” in het licht van uw instructie. We waren dankbaar voor het resultaat van onze eerste besprekingen en wilden de weg graag vervolgen.

We begrepen dan ook niet, hoe u in uw rapport aan de Generale Synode Lansingerland kunt aanbevelen, om de instructie van de vorige Synode ongewijzigd te handhaven. We dachten u inmiddels duidelijk te hebben gemaakt, hoe bepaalde uitdrukkingen de onderlinge gesprekken vooraf kunnen bemoeilijken. Er was van uw kant veel uitleg en een dringend verzoek voor nodig om de gesprekken op gang te brengen. Inmiddels hebben we geconstateerd, al is dat anders gecommuniceerd, dat beide kerken op hetzelfde fundament staan¹. Kennelijk hebt u zelf geen moeite met de zinsnede dat “ook ten aanzien van een schismatische kerk, voor het overige de grondslag van 2a kan functioneren” d.w.z. niet alleen de Schrift en de belijdenis, maar ook de K.O. Zijn we dan in dat eerste tweetal gesprekken achteraf met elkaar toch niet verder gekomen? U blijft ons typeren als een schismatische kerk². Het zijn immers geen overwegingen zonder meer die hier geciteerd worden. Het zijn overwegingen in de context van de samenspreking met de GKN. En dat, terwijl we met elkaar overeengekomen waren dat de K.O. *niet* tot het fundament van de kerk

1 In het gesprek van 5 maart is door DGK deputaten aangegeven dat dit nog verder gesprek behoeft.

2 De moeite die hier aangeduid wordt zit in het gebruik van de termen: het spreken over ‘de schisma’s’ en over ‘schismatische kerken’. Het spreken over de ‘schisma’s’ is een zuivere weergave van de situatie (van scheuringen) in de kerken, daarover kan doorgesproken worden. Het herhalend betitelen van GKN kerken als schismatische kerk(en) heeft in zichzelf een oordeel voorafgaand aan gesprek dat nog plaats moet vinden.

behoort!³ U kunt zich ongetwijfeld voorstellen dat we als deputaten GKN het gevoel hebben dat we in en door onze gesprekken niet nader tot elkaar zijn gekomen.

Datzelfde is helaas nog erger geworden vanwege de jongste ontwikkelingen. Opnieuw meent de redactie van De Bazuin (zie bijlage 2) met betrekking tot het onderlinge gesprek het één en ander te moeten opmerken. Eén van onze kerken wordt publiek een “sekte” genoemd die “op eigenwillige wijze is afgescheurd van de kerk van Jezus Christus”. En verder: “zo staan de zaken. Kerk tegenover sekte. Zeker, er zijn nu samensprekingen. Er kan dwaalleer ingezien worden, het kan ook weggedaan worden, er kan eventueel schuld worden beleden over zonden.” Dat is wat de stem van uw kerken publiek te horen geeft: een sekte kan ook schuld belijden, wanneer voor het overige de grondslag functioneert.

Broeders, u begrijpt wel dat wij de gesprekken op deze manier niet kunnen voortzetten. Kennelijk hangt er toch wel veel af van de interpretatie waarmee u de uitspraken van de GS 2014 hebt uitgelegd. Uw interpretatie wordt, als we naar gepubliceerde artikelen kijken, in elk geval niet gedeeld door de deputaten die in opdracht van dezelfde kerken het blad de Bazuin uitgeven. Die ook hopen om met dit werk voort te gaan onder Gods zegen zoals ze schrijven. Wij twifelen intussen niet aan uw uitleg, zoals u die zelf meent te mogen geven aan de instructie en overwegingen van uw Generale Synode. Wij twifelen wel, of uw uitleg gedragen wordt in en door uw eigen kerkverband. Dat houdt tegelijk in, dat wij twifelen of de gesprekken die wij met u voeren wel zinvol zijn. Want wij kunnen hier, aan dezelfde tafel met elkaar spreken en tot overeenstemming komen. Maar zowel in uw rapportage naar uw eigen kerken toe, als in het officiële blad van uw kerken worden de zaken toch wel anders voorgesteld. Daarom menen wij dat een vruchtbaar gesprek alleen voortgezet kan worden als u zich van de punten die wij genoemd hebben als kerken door een besluit van uw Generale Synode publiek distantieert⁴.

Zie het niet als een definitieve afwijzing. Wij willen uw interpretatie en het resultaat van de tot nu gevoerde gesprekken graag waarderen. Maar wij weten niet meer of wij in u wel met broeders spreken die de stem van de DGK laten horen. U zegt namelijk andere dingen dan wat in het officiële orgaan van uw kerken geschreven wordt. En u zegt sommige dingen anders – zoals mag blijken uit de gezamenlijke verklaring over wat het fundament van de kerk is. Ook de nu door u voorgestelde instructie aan uw synode roept de vraag op of wat we besproken hebben echt invloed heeft. Wij

3 In de instructie worden zaken als het samenleven naar de gereformeerde kerkorde, de scheuringen en schorsingen uit het verleden en de rechtmatigheid van de vrijmaking van 2003 nog steeds gevat onder '**fundamentele zaken**'.

4 Daarmee bedoelen we dat uw synode duidelijkheid schept over het fundament van de kerk en de daarop gebaseerde oordeelsvorming en daarmee ook over het uitgangspunt van verdere gesprekken. De onduidelijkheid en discrepantie wordt geïllustreerd, onderstreept en gevoed door de genoemde obstakels:

- een ongewijzigde instructie voor deputaten ACOBB, waarin de winst van onze gesprekken niet is doorgevoerd, en die nog steeds in het kader staan van de betiteling als schismatieke kerken
- het artikel in de Bazuin waarin gesproken wordt door Oosterhuis over de GKN als zijnde schismatieke en sektarische kerk

worden nog steeds schismatieke kerken genoemd. Nog steeds wordt er gezegd dat er in ons midden dwaling is.

Wij roepen u op om de genoemde obstakels die aan uw kant zijn ontstaan weg te nemen zodat er weer verdere gesprekken tussen onze kerken kunnen plaatsvinden.

Met broedergroet,

Br. A. Bolt

Br. J. Hartog

Ds. L Heres

Ds. R. Visser

Ds. R. van der Wolf

Bijlagen 1 en 2:

- De Bazuin, nr. 09 – 3 mei 2017
- De Bazuin, nr. 02 – 24 januari 2018